

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Estetika	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Doc. Dr. Nerijus Milerius Dr. Kristupas Sabolius	VU Filosofijos fakultetas, Universiteto g. 9/1, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
pirma		bendrojo universitetinio lavinimo

Įgyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
auditorinė	pavasario semestras	lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nėra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	48	85

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Tikslas – supažindinti su esminėmis estetikos ir meno teorijomis bei pasaulinės meno istorijos reiškiniais, ugdyti meno teorinių sistemų ir metodų supratimą bei gebėjimą juos taikyti konkrečių meno reiškinų analizei. Išklaušęs šį kursą, studentas gebės analitiškai vertinti meno reiškinų statusą klasikinėje ir šiuolaikinėje visuomenėje, orientuotis estetikos ir meno teorijos problemų įvairovėje, kūrybiškai interpretuoti kompleksiškus šiuolaikinio meno fenomenus.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
- žinos svarbiausius estetikos istorijos etapus, svarbiausius faktus, supras filosofijos ir meno santykį Vakarų tradicijoje; - supras meno vietą šiuolaikiniame pasaulyje bei filosofinės meno refleksijos svarbą;	probleminis dėstymas, pažintis su meno kūriniais ir jų vertinimas	egzamino testas, teoriniai klausimai
- išmoks spręsti apie klasikinio ir šiandienos meno reiškinis, išlavins estetinę pajautą; - suvoks estetinio santykio su tikrove specifika ir jo kitimą nuo seniausių laikų iki dabar, jos santykį su teorija, menu ir gyvenimo tikrove;	aktyvaus mokymosi metodai: grupės diskusija, minčių lietus, meno kūrinų analizė ir vertinimas	egzaminas, meno kūrinų analizė
- gebės analizuoti Antikos, Viduramžių ir Naujųjų laikų meno filosofijos ir estetikos autorių tekstus, įvertinti jų teorines prielaidas; - gebės analizuoti ir kritiškai vertinti meno kūrinius, skirti juos formuojančius kultūrinius, socialinius, epochinius, ideologinius, estetinius faktorius; - gebės analizuoti ir kritiškai vertinti žmogiškuosius lūkesčius, tikėjimus, motyvacijas estetiniu aspektu;	probleminis dėstymas, aktyvaus mokymosi metodai (grupės diskusija, minčių lietus, pažintis su meno kūriniais ir jų vertinimas)	egzaminas, testas, teoriniai klausimai, meno kūrinų analizė
- bus pasirengę savarankiškai semtis žinių apie teorijos ir meno santykį, gilinti supratimą apie estetikos vietą šiuolaikiniame pasaulyje: gebės rinkti, analizuoti ir aktualizuoti informaciją, daryti išvadas stebėdami estetinius fenomenus.	probleminis dėstymas, aktyvaus mokymosi metodai (grupės diskusija, minčių lietus, pažintis su meno kūriniais ir jų vertinimas, savarankiškas tekstų skaitymas ir meno renginių lankymas)	egzaminas, testas, teoriniai klausimai, meno kūrinų analizė
- gebės diskutuoti ir bendradarbiauti su kolegomis svarstydami estetikos ir meno filosofijos	Probleminis dėstymas, aktyvaus mokymosi metodai	Rašto darbas analizuojantis šiuolaikinio kino, fotografijos ir

problemas.	(grupės diskusija, minčių lietus, pažintis su meno kūriniais ir jų vertinimas, savarankiškas tekstų skaitymas ir meno renginių lankymas)	meno santykį
------------	--	--------------

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Estetikos objektas ir subjektas. Estetikos termino prasmė. Jos ryšys su gyvenimu ir menu. Svarbiausi estetikos teorijų kūrėjai. Santykis tarp kasdienio, mokslinio ir estetinio patyrimo.	2						2	2	Teorinių tekstų skaitymas, jų analizė. Susipažinimas su meno kūriniais ir jų vertinimas.
2. Menas ir tikrovė. Meno kilmė ir prasmė. Mimetinė meno funkcija ir jos alternatyva. Meno funkcijos visuomenėje.	2						2	2	Teorinių tekstų skaitymas, jų analizė. Susipažinimas su meno kūriniais ir jų vertinimas.
3. Pamatinės grožio sampratos. Platonas ir grožio idėja. Sofistų grožio samprata. Idealiusis grožis ir menininko statusas Antikoje. Antikinės estetikos minties tąsa ir pokyčiai Viduramžių filosofijoje. Renesanso epochos estetikinė „revoliucija“. Naujųjų laikų estetikos samprata.	8						8	8	Teorinių tekstų skaitymas, jų analizė. Susipažinimas su meno kūriniais ir jų vertinimas.
4. Menas ir tiesa. Menininko dieviškumas. Friedrichas Hegelis ir menas kaip tiesos drabužiai. Romantinė ironija ir tiesos aplinkkelis. Friedrich Nietzsche ir pasaulio egzistavimas kaip estetinis fenomenas. Martino Heideggerio meno kaip tiesos įgyvendinimo samprata.	8						8	8	Teorinių tekstų skaitymas, jų analizė. Susipažinimas su meno kūriniais ir jų vertinimas.
5. „Estetizacija“ ir vizualumo įsigalėjimas. XX-o amžiaus esminių estetikos ir meno teorijų apžvalga (psichoanalizė, fenomenologija, egzistencializmas, hermeneutika). Estetika ir postmodernybė. Iliuzija ir tikrovės problema. Simuliakrai ir spektaklio visuomenė.	4						4	4	Teorinių tekstų skaitymas, jų analizė. Susipažinimas su meno kūriniais ir jų vertinimas.
6. Meno sričių teorinės problemos. Vaizduotė ir tikrovė. Vaizduotės statusas. Fotografijos estetika. Teatro estetika. Muzikos estetika. Kino menas ir estetika. TV ir videomenas.	8						8	8	Teorinių tekstų skaitymas, jų analizė. Susipažinimas su meno kūriniais ir jų vertinimas.
7. Platono idėjų ir fotografijos sąsąukos			2				2	4	Analinis teksto skaitymas: S.Sontag. Apie fotografiją. 11-33, 151-179. Tuo metu vykstančios fotografijos lankymas ir vertinimas. Konkrečių fotografijos pavyzdžių analizė.
8 Mimetinė meno funkcija ir šiuolaikinio meno alternatyvos			2				2	4	Analinis teksto skaitymas: Aristotelis. Poetika. 40-80. Konkretaus

									meninio performanso analizė.
9. Grožio idealumas ir subjektyvumas			2				2	4	Analinis teksto skaitymas: I. Kant. Sprendimo galios kritika. 55-96. Klasikinių ir šiuolaikinių meno kūrinių gretinimas, analizė ir vertinimas.
10. Žiaurumo teatras kaip tikrovės patyrimo principas			2				2	4	Analinis teksto skaitymas: A. Artaud. Teatras ir jo antrininkas. 13-28, 79-92. Tuo metu vykstančio spektaklio lankymas ir vertinimas.
11. Kūrinys ir tiesa tapyboje			2				2	4	Analinis teksto skaitymas: M. Heidegger. Meno kūrinių ištaka. 7-59. V. Van Gogho kūrinių analizė.
12. Fenomenologinė meno kūrinių stebėjimo praktika			2				2	4	Analinis teksto skaitymas: M. Merleau-Ponty. Akis ir dvasia. 39-83. Paulio Cézanne'o kūrinių analizė.
13. Menas ir tikrovė kino filosofijoje			2				2	4	Analinis teksto skaitymas: Gilles Deleuze. Apie Vaizdinį – Judėjimą. 77-89. Apie Vaizdinį – Laiką. 90-94. Konkretaus filmo peržiūra ir vertinimas.
14. Slavojus Žižekas: tikrovės klausimas XXI a.			2				2	4	Filmo „Iškrypėlio kino gidas“ (rež. Sophie Fiennes, scen. Slavoj Žižek) peržiūra, vertinimas ir analizė.
15. Fotografijos, teatro, kino ar šiuolaikinio meno konkrečių seminarų metų aptartų pavyzdžių nagrinėjimas								4	Rašto darbo parengimas grupėje.
16. Pasiruošimas egzaminui.								16	Mokslinės literatūros paieška, skaitymas. Kurse nagrinėtų meno kūrinių savarankiška analizė.
17. Egzamino laikymas raštu								1	Atsakymas į testo ir teorinius klausimus
Iš viso	32		16				48	85	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Egzaminas	50%	Egzaminų laikymo metu	Vertinamas susipažinimas su kurse išdėstyta medžiaga ir privaloma literatūra, kurso medžiagos ir literatūros

			kūrybiškas įsisavinimas: gebėjimas taikyti meno teorijas ir metodus konkrečių meno kūrinių analizei: <ul style="list-style-type: none"> - Kurse apžvelgtų meno teorijų ir faktų supratimas ir kūrybiškas interpretavimas (20 proc.) - Susipažinimas su kurso literatūra, jos supratimas, kūrybinis interpretavimas, gebėjimas lokalizuoti teorines sistemas meno teorijos ir praktikos reiškinių įvairovėje (20 proc.)
Konkrečių teorinių tekstų bei meno kūrinių analizė ir interpretacija	30%	Seminaruose semestro metu	Gebėjimas taikyti meno teorijas ir metodus konkrečių meno kūrinių analizei
Rašto darbas	20%	Semestro metu	Pasirengimas savarankiškai ir grupinio darbo metu nagrinėti meno filosofijos ir estetines problemas

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
Aristotelis	1959	<i>Poetika</i>		Vilnius: VVPI
Artaud Atonin	1999	<i>Teatras ir jo antrininkas</i>		Vilnius: Scena
Deleuze Gilles	2006	<i>Apie Vaizdinį – Judėjimą. In: Baltos lankos. 77-89.</i>	21/22	Vilnius: Baltos lankos
Deleuze Gilles	2006	<i>Apie Vaizdinį – Laiką. In: Baltos lankos. 90-94.</i>	21/22	Vilnius: Baltos lankos
Heidegger Martin	2003	<i>Meno kūrinio ištaka</i>		Vilnius: Aidai
Kantas Immanuelis	1991	<i>Sprendimo galios kritika</i>		Vilnius: Mintis
Merleau-Ponty Maurice	2004	<i>Akis ir dvasia</i>		Vilnius: Baltos lankos
Sontag Susan	2000	<i>Apie fotografiją</i>		Vilnius: Baltos lankos
Papildoma literatūra				
	2006	<i>Post/Modernizmas. Straipsnių rinktinė</i>		Kaunas: Kitos Knygos, Meno Parkas
Dessons Gérard	2005	<i>Poetikos įvadas</i>		Vilnius: Baltos lankos
Gadamer Hans-Georg	1997	<i>Grožio aktualumas. Menas kaip žaidimas, simbolis ir šventė.</i>		Vilnius: Baltos lankos
Gombrich Ernst H.	1997	<i>Meno istorija</i>		Vilnius: Alma Littera
Sezemanas Vosylius	1970	<i>Estetika</i>		Vilnius: Mintis
Vaughan William	2000	<i>Romantizmas ir menas</i>		Vilnius: R. Paknio leidykla
Tatarkiewicz Władysław	2007	<i>Šešių sąvokų istorija</i>		Vilnius: Vaga
Welsch Wolfgang	2004	<i>Mūsų postmodernioji modernybė</i>		Vilnius: Alma Littera